

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ІНФЕКЦІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ, БІОБЕЗПЕКИ ТА
ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНОГО ІНСПЕКТУВАННЯ
ім. проф. В. Я. АТАМАСЯ

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Завідувач кафедри, професор
Ігор ПАНІКАР

« 08 » липня 2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. декана факультету
ветеринарної медицини, доцент

Катерина РОДІОНОВА
2025 р.

«ПОГОДЖЕНО»

В. о. проректора з науково-педагогічної
та методичної роботи

Вячеслав СЕДОВ

« 10 » 08 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ОП 26 НАЦІОНАЛЬНЕ ТА МІЖНАРОДНЕ ЗАКОНОДАВСТВО

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

другий (магістерський)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

21 Ветеринарія

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

211 Ветеринарна медицина

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

Ветеринарна медицина

СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ

Факультет ветеринарної медицини

Робоча програма з освітнього компонента «Національне та міжнародне законодавство» для здобувачів освітньо-професійної програми «Ветеринарія» 211 «Ветеринарна медицина» за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Розробники: Яценко І. В., професор кафедри нормальної та патологічної морфології Державного біотехнологічного університету, академік Академії наук вищої освіти України, бакалавр права; Попова І. М., доцент кафедри інфекційної патології, біобезпеки та ветеринарно-санітарного інспектування ім. проф. В. Я. Атамася, кандидат ветеринарних наук, доцент.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри інфекційної патології, біобезпеки та ветеринарно-санітарного інспектування ім. проф. В. Я. Атамася

Протокол № 20 від « 08 » липня 2025 р.

Завідувач кафедри Ігор ПАНІКАР

Гарант освітньої програми Руслан ДУБІН

1. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти здобувача	Характеристика освітнього компонента	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 21 Ветеринарія Спеціальність 211 Ветеринарна медицина Освітня програма Ветеринарна медицина	Обов’язкова	
Модулів – 2		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		5-й	–
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		10-й	–
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 4	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		30 год.	
		Семінарські	
		30 год.	–
		Лабораторні	
		-	–
		Самостійна робота	
		60 год.	–
		Індивідуальні завдання:	
		–	
		Вид контролю:	
		іспит	–

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 60/60 з (%)

2. Мета та завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента «Національне та міжнародне законодавство» полягає у формуванні системи знань з правового регулювання ветеринарних відносин в державах-учасниках Міжнародного епізоотичного Бюро, систематизації напрямів та способів вирішення питань у сфері ветеринарного обслуговування, та забезпечення оволодіння здобувачами сукупністю спеціальних теоретичних знань, а також практичних навичок для подальшої роботи, виховання правової культури майбутніх фахівців ветеринарної медицини.

Завданням освітнього компонента є вивчення теоретичних засад ветеринарного правового регулювання, системи чинного Національного та Міжнародного ветеринарного законодавства як найефективнішого джерела ветеринарного права, а також правових проблем, що виникають під час здійснення ветеринарної практики.

У результаті вивчення освітнього компонента здобувач повинен:

– знати основи теорії ветеринарного права; вміти правильно визначати місце і роль ветеринарного права в системі міжнародного і вітчизняного права; давати визначення основних категорій ветеринарного права, відрізнити ветеринарні правовідносини від інших видів правовідносин; вільно орієнтуватися у чинному ветеринарному законодавстві країн-учасниць МЄБ; орієнтуватися у поточних проблемах розвитку ветеринарного права на сучасному етапі; застосовувати теоретичні знання та діючі нормативно-правові акти у практичній діяльності;

– вміти використовувати чинне ветеринарне законодавство країн-учасниць МЄБ для розширення свого правового кругозору, правової культури та вирішення питань, що виникають у процесі реалізації прав суб'єктів міжнародних ветеринарних відносин.

3. Компетентності та програмні результати навчання

В результаті вивчення освітнього компонента «Національне та міжнародне законодавство» у здобувача вищої освіти формуються:

Інтегральна компетентність (ІК). Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у галузі ветеринарної медицини, що передбачає проведення досліджень, упровадження інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної галузі та професії.

ЗК 5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами інших галузей знань/видів економічної діяльності).

ЗК 12. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

Фахові (спеціальні) компетентності:

ФК 2. Здатність використовувати інструментарій, спеціальні пристрої, прилади, лабораторне обладнання та інші технічні засоби для проведення необхідних маніпуляцій під час професійної діяльності.

ФК 6. Здатність здійснювати відбір, пакування, фіксування і пересилання проб біологічного матеріалу для лабораторних досліджень.

ФК 7. Здатність організовувати і проводити лабораторні та спеціальні діагностичні дослідження й аналізувати їх результати.

ФК 8. Здатність планувати, організовувати та реалізовувати заходи з лікування тварин різних класів і видів, хворих на незаразні, інфекційні та інвазійні хвороби.

ФК 13. Здатність розробляти стратегії профілактики хвороб різної етіології.

ФК 19. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед працівників галузі та населення.

ФК 20. Здатність організовувати, здійснювати і контролювати документообіг під час професійної діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.

ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.

ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.

ПРН 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.

4. СТРУКТУРА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		лекції	сем.	лаб	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1.						
Національне законодавство про ветеринарну медицину.						
Тема 1. Вступ. Історія розвитку ветеринарного законодавства.	2	2				
Тема 2. Правове забезпечення сфери ветеринарної медицини України.	4	2	2			
Тема 3. Міжнародне та європейське ветеринарне законодавство.	6	4	2			
Тема 4. Правове забезпечення здоров'я та благополуччя тварин.	6	4	2			

Тема 5. Правове регулювання виробництва, обігу, реалізації та застосування ветеринарних препаратів.	4	2	2			
Тема 6. Поняття та зміст Міжнародного ветеринарного права. Особливості стандартів та норм.	4					4
Тема 7. Особливості окремих юридичних норм міжнародного ветеринарного права. Предмет і методи ветеринарного права.	2					2
Тема 8. Міжнародні нормативно-правові акти та стандарти МЕБ. Специфіка міжнародних ветеринарних відносин.	2					2
Тема 9. Імпорт тварин або продуктів тваринного походження. Зоосанітарний статусу країни-імпортера.	4					4
Тема 10. Міжнародні системи нагляду та моніторингу, процедури контролю, карантину та обробки інформації.	2					2
Тема 11. Правові процедури оцінки ризику санітарних заходів згідно класифікації МЕБ.	2					2
Тема 12. Загальні процедури сертифікації. Безпека міжнародної торгівлі тваринами і тваринницькою продукцією.	4					4
Тема 13. Виключення загрози здоров'ю людей і тварин. Умови імпорту за рекомендаціями МЕБ.	2					2
Тема 14. Міжнародний ветеринарний сертифікат. Умови отримання.	2					2
Тема 15. Загальна характеристика якісного рівня ветеринарної медицини країни-члена МЕБ.	2					2
Тема 16. Основні принципи ветеринарної служби країни-члена МЕБ для забезпечення якості своєї роботи.	4					4
Тема 17. Людські та фінансові ресурси. Процедура оцінки Ветеринарних служб країн-членів МЕБ.	2					2
Тема 18. Формування списку експертів, компетентних у питаннях оцінки встановлення якісного рівня ветеринарної медицини країни.	2					2
Модульна контрольна робота 1	2		2			
Разом за змістовим модулем 1	58	14	10			34
Модуль 2						
Змістовий модуль 2.						
Законодавство про харчові продукти						
Тема 1. Законодавство про харчові продукти.	6	4	2			
Тема 2. Вимоги національного законодавства до операторів ринку щодо виробництва та обігу кормів.	6	4	2			

Тема 3. Правові засади поводження з побічними продуктами тваринного походження, не призначеними для споживання людиною та з неякісною та небезпечною продукцією.	4	4				
Тема 4. Правопорушення у сфері ветеринарної медицини та відповідальність за них згідно з чинним законодавством.	6	4	2			
Тема 5. Список МЕБ та транскордонні хвороби. Критерії для внесення до списку хвороб МЕБ.	2		2			
Тема 6. Інформаційна система МЕБ про зоосанітарну обстановку у світі.	2		2			
Тема 7. Контроль безпеки харчових продуктів та гігієна продуктів харчування.	2		2			
Тема 8. Вимоги Європейського законодавства органічного виробництва харчових продуктів.	2		2			
Тема 9. Відповідальність за порушення ветеринарно-санітарних норм.	2		2			
Тема 10. Організація та здійснення діяльності в рамках комісії «Codex Alimentarius».	2		2			
Тема 11. Основні принципи роботи служб різних країн. Заохочення та узгодження досліджень або дослідів, які представляють інтерес у міжнародному співробітництві.	4					4
Тема 12. Збір та доведення до відома урядів та їх санітарних установ фактів та документів загального інтересу, що стосуються перебігу епізоотичних захворювань та засобів, що застосовуються з метою боротьби з ними.	2					2
Тема 13. Вивчення проектів угод, що стосуються санітарного нагляду за тваринами, та надання у розпорядження урядів, що підписали ці угоди, кошти для контролю за їх виконанням.	2					2
Тема 14. Оцінка еквівалентності санітарних заходів. Загальні положення щодо оцінки еквівалентності санітарних заходів.	2					2
Тема 15. Принципи оцінки еквівалентності. Етапи процедури оцінки еквівалентності.	2					2
Тема 16. Послідовність етапів створення зони або компартімента і отримання їх визнання для цілей міжнародної торгівлі. Внутрішня процедура МЕБ з врегулювання спорів.	2					2
Тема 17. Наявність прикордонних пунктів та карантинних станцій для забезпечення відповідної епізоотичної ситуації за міжнародної торгівлі.	2					2
Тема 18. Облаштування зони прямого транзиту, місця проведення клінічного огляду тварин, відбір матеріалу для діагностичних цілей від тварин або трупів, хворих або підозрюваних щодо захворювання тварин, а також відбір зразків	2					2

тваринницької продукції, підозрюваної на зараження.						
Тема 19. Урахування митних формальностей під час оформлення тварин або продукції на прикордонних пунктах.	2					2
Тема 20. Вибір системи ідентифікації тварин. Критерії ефективності. Попередні дослідження.	2					2
Тема 21. Розробка концепції програми. Ключові моменти системи ідентифікації тварин.	2					2
Тема 22. Практичні аспекти тваринництва, якість тварин і генетичні дані. Способи ідентифікації тварин.	2					2
Модульна контрольна робота 2	2		2			
Разом за змістовим модулем 2	62	16	20			26
Усього годин	120	30	30	–	–	60

5. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

5.1. ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Змістовий модуль 1.

Національне законодавство про ветеринарну медицину.

Тема 1. Вступ. Історія розвитку ветеринарного законодавства. Вступ. Історія розвитку ветеринарного законодавства України.

Тема 2. Правове забезпечення сфери ветеринарної медицини України. Загальні принципи ветеринарного права. Класифікація ветеринарного права. Ветеринарне законодавство України. Закони України в сфері ветеринарної медицини. Закони України близькі до галузі ветеринарної медицини. Укази президента України. Постанови КМУ. Розпорядження КМУ. Закон України «Про ветеринарну медицину».

Тема 3. Міжнародне та європейське ветеринарне законодавство. Розподіл міжнародного законодавства міжнародного масштабу. Кодекси та посібники Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин. Законодавство ЄС.

Тема 4. Правове забезпечення здоров'я та благополуччя тварин. Захист здоров'я тварин. Реєстрація тваринницьких потужностей. Профілактичний карантин тварин. Права осіб відносно забезпечення епізоотичного та ветеринарно-санітарного благополуччя. Обов'язки осіб, які утримують тварин чи займаються їх обігом. Обіг тварин та репродуктивного матеріалу. Надзвичайні протиепізоотичні комісії та карантин тварин.

Тема 5. Правове регулювання виробництва, обігу, реалізації та застосування ветеринарних препаратів. Головні вимоги до належної виробничої практики ветеринарних препаратів. Державна реєстрація ветеринарних препаратів. Виробництво ветеринарних препаратів. Обіг

ветеринарних препаратів.

Тема 6. Поняття та зміст Міжнародного ветеринарного права. Особливості стандартів та норм. Визначення та місце в системі міжнародного права. Основні завдання та функції. Суб'єкти міжнародного ветеринарного права. Джерела міжнародного ветеринарного права. Міжнародні договори та угоди. Рекомендації та стандарти МЕБ (Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин). Норми СОТ (Угода SPS – про застосування санітарних і фітосанітарних заходів). Роль ВООЗ, ФАО та інших організацій. Зміст міжнародного ветеринарного права: Міжнародно-правове регулювання профілактики та боротьби з інфекційними хворобами тварин. Норми щодо контролю за переміщенням тварин і продуктів тваринного походження через кордон. Вимоги до безпечності харчових продуктів та кормів. Регламентація ветеринарно-санітарних заходів.

Тема 7. Особливості окремих юридичних норм міжнародного ветеринарного права. Предмет і методи ветеринарного права. Що таке міжнародне ветеринарне право і які його основні норми. Особливості юридичних норм: рекомендаційний характер, зв'язок із міжнародною торгівлею, наукова обґрунтованість. Предмет ветеринарного права – які відносини воно регулює. Методи правового регулювання у ветеринарному праві (імперативний, диспозитивний, рекомендаційний, комплексний). Значення міжнародних норм для національного законодавства і практики.

Тема 8. Міжнародні нормативно-правові акти та стандарти МЕБ. Специфіка міжнародних ветеринарних відносин. Які основні міжнародні нормативно-правові акти регулюють ветеринарну сферу? Які стандарти та рекомендації розробляє МЕБ і яке їх значення? У чому полягає специфіка міжнародних ветеринарних відносин? Яку роль відіграють міжнародні організації (МЕБ, ВООЗ, ФАО, СОТ) у регулюванні ветеринарних питань? Як міжнародні стандарти впливають на національне законодавство та практику ветеринарії?

Тема 9. Імпорт тварин або продуктів тваринного походження. Зоосанітарний статусу країни-імпортера. Поняття імпорту тварин і продуктів тваринного походження. Основні міжнародні вимоги до імпорту (МЕБ, СОТ – SPS-угода). Зоосанітарний статус країни-імпортера: критерії та класифікація. Роль ветеринарних сертифікатів і документів при імпорті. Заходи біобезпеки та ветеринарного контролю на кордоні. Вплив зоосанітарного статусу на можливості міжнародної торгівлі.

Тема 10. Міжнародні системи нагляду та моніторингу, процедури контролю, карантину та обробки інформації. Поняття та завдання міжнародних систем епізоотичного нагляду і моніторингу. Основні міжнародні організації, що здійснюють нагляд (МЕБ, ВООЗ, ФАО). Процедури контролю

при переміщенні тварин і продукції. Карантинні заходи: мета, види, тривалість. Системи збору, обробки та обміну інформацією (наприклад, WAHIS – система МЕБ). Значення моніторингу та карантину для запобігання поширенню транскордонних хвороб.

Тема 11. Правові процедури оцінки ризику санітарних заходів згідно класифікації МЕБ. Поняття оцінки ризику в міжнародному ветеринарному праві. Класифікація ризиків за МЕБ (імпорт тварин, продуктів, кормів тощо). Етапи оцінки ризику: ідентифікація небезпеки, оцінка ймовірності занесення, аналіз наслідків, управління ризиком. Правові процедури ухвалення санітарних заходів на основі оцінки ризику. Роль наукових доказів і принцип прозорості при прийнятті рішень. Значення оцінки ризику для міжнародної торгівлі та гармонізації норм.

Тема 12. Загальні процедури сертифікації. Безпека міжнародної торгівлі тваринами і тваринницькою продукцією. Поняття та мета ветеринарної сертифікації. Види міжнародних ветеринарних сертифікатів. Основні вимоги МЕБ до сертифікації. Процедури видачі та перевірки сертифікатів. Роль сертифікації у забезпеченні безпечної міжнародної торгівлі. Наслідки відсутності або порушення правил сертифікації.

Тема 13. Виключення загрози здоров'ю людей і тварин. Умови імпорту за рекомендаціями МЕБ. Поняття загрози для здоров'я людей і тварин у міжнародній торгівлі. Основні принципи профілактики та контролю хвороб тварин (МЕБ). Умови імпорту тварин і продуктів тваринного походження за рекомендаціями МЕБ. Ветеринарні сертифікати та документи для забезпечення безпеки. Карантинні та санітарні заходи на кордоні. Роль моніторингу та нагляду для запобігання занесенню хвороб.

Тема 14. Міжнародний ветеринарний сертифікат. Умови отримання. Поняття міжнародного ветеринарного сертифіката. Мета сертифікації – забезпечення безпечної торгівлі тваринами та продуктами. Вимоги МЕБ до сертифікації. Процедура оформлення сертифіката. Необхідні документи для отримання сертифіката. Контроль і перевірка достовірності сертифіката при імпорті/експорті.

Тема 15. Загальна характеристика якісного рівня ветеринарної медицини країни-члена МЕБ. Поняття якісного рівня ветеринарної медицини. Стандарти МЕБ щодо організації ветеринарної служби. Кваліфікація і підготовка ветеринарних кадрів. Матеріально-технічне забезпечення та лабораторна база. Система профілактики і контролю хвороб тварин. Моніторинг та звітність про зоосанітарний стан. Взаємодія з міжнародними організаціями та гармонізація з міжнародними стандартами.

Тема 16. Основні принципи ветеринарної служби країни-члена МЕБ для забезпечення якості своєї роботи. Пріоритет захисту здоров'я тварин і людей.

Наукове обґрунтування прийнятих рішень і стандартів. Прозорість діяльності та звітність перед суспільством і міжнародними організаціями. Гармонізація національного законодавства з міжнародними нормами МЕБ. Професійна підготовка та підвищення кваліфікації кадрів. Моніторинг, контроль та своєчасне реагування на епізоотичні загрози.

Тема 17. Людські та фінансові ресурси. Процедура оцінки Ветеринарних служб країн-членів МЕБ. Людські ресурси – кваліфікація, чисельність і підготовка ветеринарних кадрів. Фінансові ресурси – бюджетне забезпечення, матеріально-технічна база, лабораторії. Процедура оцінки служб МЕБ – аудит організації, ефективність контролю, відповідність міжнародним стандартам. Моніторинг та звітність – регулярне оцінювання результатів і планування покращень.

Тема 18. Формування списку експертів, компетентних у питаннях оцінки встановлення якісного рівня ветеринарної медицини країни. Визначення критеріїв компетентності експертів (освіта, досвід, кваліфікація). Процедура відбору та затвердження експертів. Формування офіційного списку експертів у рамках МЕБ. Роль експертів у проведенні оцінки ветеринарної служби та рівня медицини. Моніторинг діяльності експертів та оновлення списку.

Змістовий модуль 2.

Законодавство про харчові продукти.

Тема 1. Законодавство про харчові продукти. Санітарні заходи, розроблення, перегляд, затвердження та застосування. Визначення та перегляд вимог щодо окремих показників якості харчових продуктів. Належний рівень захисту здоров'я людей. Надання інформації про відповідні санітарні заходи. Вимоги щодо застосування основаних на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках постійно діючих процедур. Вимоги до забезпечення простежуваності. Експлуатаційний дозвіл. Державна реєстрація потужностей.

Тема 2. Вимоги національного законодавства до операторів ринку щодо виробництва та обігу кормів. Права і обов'язки операторів ринку. Загальні вимоги до операторів ринку відносно обігу та виробництва кормів. Вимоги відносно використання постійно діючих процедур, що базуються на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) до операторів ринку. Вимоги відносно забезпечення простежуваності операторів ринку. Експлуатаційний дозвіл. Державна реєстрація потужностей.

Тема 3. Правові засади поводження з побічними продуктами тваринного походження, не призначеними для споживання людиною та з неякісною та небезпечною продукцією. Права та обов'язки операторів ринку, які працюють з побічними продуктами тваринного походження. Вимоги до потужностей з

оброблення, переробки побічних продуктів тваринного походження. Вимоги щодо простежуваності. Система аналізу ризиків у критичних контрольних точках. Фінансування утилізації та видалення побічних продуктів тваринного походження. Порядок вилучення з обігу неякісної та небезпечної продукції. Переробка, утилізація, знищення або використання вилученої з обігу неякісної та небезпечної продукції.

Тема 4. Правопорушення у сфері ветеринарної медицини та відповідальність за них згідно з чинним законодавством. Кодекс України про адміністративні правопорушення. Кримінальний кодекс України.

Тема 5. Список МЕБ та транскордонні хвороби. Критерії для внесення до списку хвороб МЕБ. Поняття та зміст міжнародного ветеринарного права. Особливості окремих юридичних норм міжнародного ветеринарного права. Предмет і методи ветеринарного права. Міжнародні нормативно-правові акти та стандарти МЕБ. Специфіка міжнародних ветеринарних відносин.

Тема 6. Інформаційна система МЕБ про зоосанітарну обстановку у світі. Імпорт тварин або продуктів тваринного походження. Зоосанітарний статусу країни-імпортера. Міжнародні системи нагляду та моніторингу, процедури контролю, карантину та обробки інформації. Правові процедури оцінки ризику санітарних заходів згідно класифікації МЕБ. Специфіка міжнародних ветеринарних відносин.

Тема 7. Контроль безпеки харчових продуктів та гігієна продуктів харчування. Загальні процедури сертифікації. Безпека міжнародної торгівлі тваринами і тваринницькою продукцією. Виключення загрози здоров'ю людей і тварин. Умови імпорту за рекомендаціями МЕБ. Міжнародний ветеринарний сертифікат.

Тема 8. Вимоги Європейського законодавства органічного виробництва харчових продуктів. Загальна характеристика якісного рівня ветеринарної медицини країни. Основні принципи ветеринарної служби країни-члена МЕБ для забезпечення якості своєї роботи. Людські та фінансові ресурси. Процедура оцінки Ветеринарних служб країн- членів МЕБ. Формування списку експертів, компетентних у питаннях оцінки встановлення якісного рівня ветеринарної медицини країни.

Тема 9. Відповідальність за порушення ветеринарно-санітарних норм. Оцінка еквівалентності санітарних заходів. Загальні положення щодо оцінки еквівалентності санітарних заходів. Принципи оцінки еквівалентності. Етапи процедури оцінки еквівалентності. Послідовність етапів створення зони або компартімента і отримання їх визнання для цілей міжнародної торгівлі. Внутрішня процедура МЕБ з врегулювання спорів.

Тема 10. Організація та здійснення діяльності в рамках комісії «Codex Alimentarius». Наявність прикордонних пунктів та карантинних станцій для

забезпечення відповідної епізоотичної ситуації за міжнародної торгівлі. Облаштування зони прямого транзиту, місця проведення клінічного огляду тварин, відбір матеріалу для діагностичних цілей від тварин або трупів, хворих або підозрюваних щодо захворювання тварин, а також відбір зразків тваринницької продукції, підозрюваної на зараження. Урахування митних формальностей під час оформлення тварин або продукції.

Тема 11. Основні принципи роботи служб різних країн. Заохочення та узгодження досліджень або дослідів, які представляють інтерес у міжнародному співробітництві. Пріоритет безпеки тварин і здоров'я людей у всіх дослідженнях. Наукова обґрунтованість і достовірність результатів. Узгодження методів та протоколів між країнами. Прозорість та обмін інформацією між службами. Дотримання міжнародних стандартів і норм (МЕБ, ВООЗ, ФАО). Сприяння розвитку спільних програм та міжнародного співробітництва.

Тема 12. Збір та доведення до відома урядів та їх санітарних установ фактів та документів загального інтересу, що стосуються перебігу епізоотичних захворювань та засобів, що застосовуються з метою боротьби з ними. Виявлення та документування випадків епізоотичних захворювань. Збір і систематизація даних про хвороби та застосовані заходи боротьби. Передача інформації урядам та національним санітарним установам. Використання міжнародних каналів обміну інформацією (МЕБ, WAHIS). Забезпечення своєчасності та достовірності повідомлень. Підтримка координації між країнами для запобігання поширенню хвороб.

Тема 13. Вивчення проектів угод, що стосуються санітарного нагляду за тваринами, та надання у розпорядження урядів, що підписали ці угоди, кошти для контролю за їх виконанням. Аналіз проектів міжнародних угод у сфері ветеринарного контролю. Визначення обов'язків сторін щодо санітарного нагляду. Оцінка ресурсів та коштів, необхідних для виконання угод. Надання урядам держав-учасниць рекомендацій та фінансових засобів для контролю. Моніторинг виконання угод та оцінка ефективності заходів. Співпраця між країнами для забезпечення дотримання санітарних норм.

Тема 14. Оцінка еквівалентності санітарних заходів. Загальні положення щодо оцінки еквівалентності санітарних заходів. Поняття еквівалентності санітарних заходів у міжнародній торгівлі. Мета оцінки – забезпечення безпеки при імпорті/експорті тварин і продукції. Критерії оцінки: ефективність, наукова обґрунтованість, відповідність міжнародним стандартам (МЕБ). Процедура проведення оцінки еквівалентності. Взаємне визнання заходів між країнами на основі оцінки. Роль документів, сертифікатів і контролю у підтвердженні еквівалентності.

Тема 15. Принципи оцінки еквівалентності. Етапи процедури оцінки еквівалентності. Наукова обґрунтованість – рішення базуються на доказах і

даних. Прозорість – відкритість процедури для зацікавлених сторін. Об'єктивність – оцінка без політичного або комерційного впливу. Порівняльність заходів – визначення, чи досягають заходи однакових результатів. Пропорційність – заходи повинні відповідати рівню ризику. Міжнародна гармонізація – відповідність стандартам МЕБ і інших міжнародних організацій.

Тема 16. Послідовність етапів створення зони або компартіменту і отримання їх визнання для цілей міжнародної торгівлі. Внутрішня процедура МЕБ з врегулювання спорів. Визначення зони або компартіменту – критерії епізоотичного статусу. Оцінка епізоотичної ситуації та документування. Застосування санітарних заходів для підтримки статусу зони/компартіменту. Подання заяви до МЕБ для офіційного визнання. Оцінка і перевірка МЕБ, видача визначення. Використання зони/компартіменту у міжнародній торгівлі тваринами та продуктами. Внутрішня процедура МЕБ у регулюванні спорів – розгляд заперечень, консультації та рішення.

Тема 17. Наявність прикордонних пунктів та карантинних станцій для забезпечення відповідної епізоотичної ситуації за міжнародної торгівлі. Роль прикордонних пунктів у контролі переміщення тварин і продукції. Функції карантинних станцій – ізоляція, спостереження, профілактика хвороб. Санітарний контроль і перевірка документів на кордоні. Взаємодія з національними та міжнародними органами (МЕБ, ВООЗ, ФАО). Забезпечення своєчасного виявлення та запобігання занесенню хвороб. Значення для підтримки епізоотичного статусу країни та безпечної торгівлі.

Тема 18. Облаштування зони прямого транзиту, місця проведення клінічного огляду тварин, відбір матеріалу для діагностичних цілей від тварин або трупів, хворих або підозрюваних щодо захворювання тварин, а також відбір зразків тваринницької продукції, підозрюваної на зараження. Організація зони прямого транзиту – ізоляція та контроль переміщення тварин. Місце проведення клінічного огляду тварин – обладнані карантинні або оглядові майданчики. Відбір матеріалу для діагностики від живих тварин та трупів. Огляд і контроль хворих або підозрілих на захворювання тварин. Відбір проб тваринницької продукції, підозрілої на зараження. Забезпечення безпеки персоналу та попередження поширення інфекцій.

Тема 19. Урахування митних формальностей під час оформлення тварин або продукції на прикордонних пунктах. Перевірка наявності всіх необхідних ветеринарних і митних документів. Дотримання правил декларування тварин і продукції. Контроль відповідності вантажу сертифікатам та дозволам. Співпраця між митними та ветеринарними службами на кордоні. Забезпечення своєчасного оформлення та пропуску вантажу без порушення норм безпеки. Запобігання незаконному ввезенню тварин та небезпечної продукції.

Тема 20. Вибір системи ідентифікації тварин. Критерії ефективності.

Попередні дослідження. Основні системи ідентифікації тварин – чіпування, таврування, бирок, електронні маркери. Мета ідентифікації – контроль, реєстрація, відстеження переміщень. Критерії ефективності попереднього дослідження: точність, надійність, безпечність для тварини. Врахування віку, породи та умов утримання тварин. Сумісність з національними та міжнародними стандартами (МЕБ). Оцінка вартості та технічної реалізації системи ідентифікації.

Тема 21. Розробка концепції програми. Ключові моменти системи ідентифікації тварин. Визначення мети та завдань програми ідентифікації. Вибір методів ідентифікації (чіпи, таврування, бирки, електронні маркери). Розробка процедур реєстрації та ведення баз даних. Визначення відповідальних осіб і структур для контролю. Забезпечення сумісності з національними та міжнародними стандартами (МЕБ). Планування моніторингу ефективності та оновлення системи.

Тема 22. Практичні аспекти тваринництва, якість тварин і генетичні дані. Способи ідентифікації тварин. Практичні аспекти тваринництва – умови утримання, годівля, здоров'я тварин. Якість тварин – продуктивність, фізіологічний стан, генетичні характеристики. Генетичні дані – використання для селекції та контролю здоров'я. Способи ідентифікації – чіпування, таврування, бирки, електронні маркери. Використання даних ідентифікації для обліку, моніторингу та міжнародної торгівлі. Вплив систем ідентифікації на ефективність управління стадом і безпеку продукції.

5.2. ТЕОРЕТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА(курс лекцій)

№ з/п	Змістовий модуль, теми лекційних занять і орієнтовний перелік питань
Змістовий модуль 1.	
Національне законодавство про ветеринарну медицину (14 години).	
1	Тема 1. Вступ. Історія розвитку ветеринарного законодавства. (2 год.) Вступ. Історія розвитку ветеринарного законодавства України.
2	Тема 2. Правове забезпечення сфери ветеринарної медицини України. (2 год.) Загальні принципи ветеринарного права. Класифікація ветеринарного права. Ветеринарне законодавство України. Закони України в сфері ветеринарної медицини. Закони України близькі до галузі ветеринарної медицини. Укази президента України. Постанови КМУ. Розпорядження КМУ. Закон України «Про ветеринарну медицину».
3	Тема 3. Міжнародне та європейське ветеринарне законодавство. (4 год.) Розподіл міжнародного законодавства міжнародного масштабу. Кодекси та посібники Всесвітньої організації охорони здоров'я тварин. Законодавство ЄС.
4	Тема 4. Правове забезпечення здоров'я та благополуччя тварин. (4 год.) Захист здоров'я тварин. Реєстрація тваринницьких потужностей. Профілактичний карантин тварин. Права осіб відносно забезпечення епізоотичного та ветеринарно-санітарного благополуччя. Обов'язки осіб, які

	утримують тварин чи займаються їх обігом. Обіг тварин та репродуктивного матеріалу. Надзвичайні протиепізоотичні комісії та карантин тварин.
5	Тема 5. Правове регулювання виробництва, обігу, реалізації та застосування ветеринарних препаратів. (2 год.) Головні вимоги до належної виробничої практики ветеринарних препаратів. Державна реєстрація ветеринарних препаратів. Виробництво ветеринарних препаратів. Обіг ветеринарних препаратів.
Змістовий модуль 2. Законодавство про харчові продукти (16 години).	
6	Тема 1. Законодавство про харчові продукти. (4 год.) Санітарні заходи, розроблення, перегляд, затвердження та застосування. Визначення та перегляд вимог щодо окремих показників якості харчових продуктів. Належний рівень захисту здоров'я людей. Надання інформації про відповідні санітарні заходи. Вимоги щодо застосування основаних на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках постійно діючих процедур. Вимоги до забезпечення простежуваності. Експлуатаційний дозвіл. Державна реєстрація потужностей.
7	Тема 2. Вимоги національного законодавства до операторів ринку щодо виробництва та обігу кормів. (4 год.) Права і обов'язки операторів ринку. Загальні вимоги до операторів ринку відносно обігу та виробництва кормів. Вимоги відносно використання постійно діючих процедур, що базуються на принципах системи аналізу небезпечних факторів та контролю у критичних точках (НАССР) до операторів ринку. Вимоги відносно забезпечення простежуваності операторів ринку. Експлуатаційний дозвіл. Державна реєстрація потужностей.
8	Тема 3. Правові засади поводження з побічними продуктами тваринного походження, не призначеними для споживання людиною та з неякісною та небезпечною продукцією. (4 год.) Права та обов'язки операторів ринку, які працюють з побічними продуктами тваринного походження. Вимоги до потужностей з оброблення, переробки побічних продуктів тваринного походження. Вимоги щодо простежуваності. Система аналізу ризиків у критичних контрольних точках. Фінансування утилізації та видалення побічних продуктів тваринного походження. Порядок вилучення з обігу неякісної та небезпечної продукції. Переробка, утилізація, знищення або використання вилученої з обігу неякісної та небезпечної продукції.
9	Тема 4. Правопорушення у сфері ветеринарної медицини та відповідальність за них згідно з чинним законодавством. (4 год.) Кодекс України про адміністративні правопорушення. Кримінальний кодекс України.

5.3. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Національне законодавство про ветеринарну медицину.		
1	Список МЕБ та транскордонні хвороби. Критерії для внесення до списку хвороб МЕБ.	1
2	Правове забезпечення сфери ветеринарної медицини України.	2
3	Інформаційна система МЕБ про зоосанітарну обстановку у світі.	2
4	Правове забезпечення здоров'я та благополуччя тварин.	2

5	Правове регулювання виробництва, обігу, реалізації та застосування ветеринарних препаратів.	2
6	Модульна контрольна робота №1	1
Законодавство про харчові продукти		
7	Законодавство про харчові продукти.	4
8	Контроль безпеки харчових продуктів та гігієна продуктів харчування.	2
9	Вимоги Європейського законодавства органічного виробництва харчових продуктів.	2
10	Вимоги національного законодавства до операторів ринку щодо виробництва та обігу кормів.	2
11	Правопорушення у сфері ветеринарної медицини та відповідальність за них згідно з чинним законодавством.	4
12	Відповідальність за порушення ветеринарно-санітарних норм.	2
13	Організація та здійснення діяльності в рамках комісії «Codex Alimentarius».	2
14	Модульна контрольна робота №2	2
	Разом	30

5.4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Питання (тема)	Кількість годин
1	Поняття та зміст Міжнародного ветеринарного права. Особливості стандартів та норм.	4
2	Особливості окремих юридичних норм міжнародного ветеринарного права. Предмет і методи ветеринарного права.	2
3	Міжнародні нормативно-правові акти та стандарти МЕБ. Специфіка міжнародних ветеринарних відносин.	2
4	Імпорт тварин або продуктів тваринного походження. Зоосанітарний статусу країни-імпортера.	2
5	Міжнародні системи нагляду та моніторингу, процедури контролю, карантину та обробки інформації.	2
6	Правові процедури оцінки ризику санітарних заходів згідно класифікації МЕБ.	2
7	Загальні процедури сертифікації. Безпека міжнародної торгівлі тваринами і тваринницькою продукцією.	4
8	Виключення загрози здоров'ю людей і тварин. Умови імпорту за рекомендаціями МЕБ.	2
9	Міжнародний ветеринарний сертифікат. Умови отримання.	2
10	Загальна характеристика якісного рівня ветеринарної медицини країни-члена МЕБ.	2
11	Основні принципи ветеринарної служби країни-члена МЕБ для забезпечення якості своєї роботи.	4
12	Людські та фінансові ресурси. Процедура оцінки Ветеринарних служб країн-членів МЕБ.	2

13	Формування списку експертів, компетентних у питаннях оцінки встановлення якісного рівня ветеринарної медицини країни.	2
14	Основні принципи роботи служб різних країн. Заохочення та узгодження досліджень або дослідів, які представляють інтерес у міжнародному співробітництві.	4
15	Збір та доведення до відома урядів та їх санітарних установ фактів та документів загального інтересу, що стосуються перебігу епізоотичних захворювань та засобів, що застосовуються з метою боротьби з ними.	2
16	Вивчення проектів угод, що стосуються санітарного нагляду за тваринами, та надання у розпорядження урядів, що підписали ці угоди, кошти для контролю за їх виконанням.	2
17	Оцінка еквівалентності санітарних заходів. Загальні положення щодо оцінки еквівалентності санітарних заходів.	2
18	Принципи оцінки еквівалентності. Етапи процедури оцінки еквівалентності.	2
19	Послідовність етапів створення зони або компартіменту і отримання їх визнання для цілей міжнародної торгівлі. Внутрішня процедура МЄБ з врегулювання спорів.	2
20	Наявність прикордонних пунктів та карантинних станцій для забезпечення відповідної епізоотичної ситуації за міжнародної торгівлі.	2
21	Облаштування зони прямого транзиту, місця проведення клінічного огляду тварин, відбір матеріалу для діагностичних цілей від тварин або трупів, хворих або підозрюваних щодо захворювання тварин, а також відбір зразків тваринницької продукції, підозрюваної на зараження.	2
22	Урахування митних формальностей під час оформлення тварин або продукції на прикордонних пунктах.	2
23	Вибір системи ідентифікації тварин. Критерії ефективності. Попередні дослідження.	2
24	Розробка концепції програми. Ключові моменти системи ідентифікації тварин.	2
25	Практичні аспекти тваринництва, якість тварин і генетичні дані. Способи ідентифікації тварин.	2
	Разом	60

5.5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне навчально-дослідне завдання є формою індивідуально-консультативної роботи викладача зі здобувачем вищої освіти, яка здійснюється за графіком індивідуально-консультативної роботи.

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При викладанні освітнього компонента «Національне та міжнародне законодавство» застосовуються наступні методи навчання, під час лекцій використовується презентація кожної теми за навчальним планом, в якій виділені головні питання, що розглядаються.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників з приводу даної теми (питання), а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються для представлення певних результатів роботи з виконання індивідуальних завдань.

Вивчення курсу передбачає самостійне опрацювання здобувачами комплексу основної і додаткової наукової літератури, Міжнародних видань ветеринарного спрямування, законів України, постанов Кабінету Міністрів України, нормативних документів Міжнародного епізоотичного бюро.

Таблиця 1

Відповідність програмних результатів та методів навчання

Результати навчання	Методи навчання
ПРН 1. Знати і грамотно використовувати термінологію ветеринарної медицини.	Словесні: пояснення, інформаційне повідомлення, розповідь, дискусія, робота студентів з навчальною літературою, лекційний метод тощо. Наочні: ілюстрування (зображення, наочне пояснення); демонстрування (показ); самостійне спостереження, презентація. Інтерактивні: дискусія.
ПРН 2. Використовувати інформацію із вітчизняних та іноземних джерел для розроблення діагностичних, лікувальних і підприємницьких стратегій.	Словесні: пояснення, інформаційне повідомлення, розповідь, дискусія, робота студентів з навчальною літературою, лекційний метод тощо. Наочні: ілюстрування (зображення, наочне пояснення); демонстрування (показ); самостійне спостереження, презентація. Інтерактивні: дискусія, аналіз конкретних ситуацій.
ПРН 4. Збирати анамнестичні дані під час реєстрації та обстеження тварин, приймати рішення щодо вибору ефективних методів діагностики, лікування та профілактики хвороб тварин.	Словесні: пояснення, інформаційне повідомлення, розповідь, дискусія, робота здобувачів з навчальною літературою, лекційний метод тощо. Наочні: ілюстрування (зображення, наочне пояснення); демонстрування (показ); самостійне спостереження, презентація. Практичні: розв'язання задач та завдань. Інтерактивні: дискусія, аналіз конкретних

	ситуацій.
ПРН 6. Розробляти карантинні та оздоровчі заходи, методи терапії, профілактики, діагностики та лікування хвороб різної етіології.	Словесні: пояснення, інформаційне повідомлення, розповідь, дискусія, робота студентів з навчальною літературою, лекційний метод тощо. Наочні: ілюстрування (зображення, наочне пояснення); демонстрування (показ); самостійне спостереження, досліди, презентація. Практичні: розв'язання задач та завдань. Інтерактивні: дискусія, аналіз конкретних ситуацій.

7. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань здобувачів з освітнього компонента «Національне та міжнародне ветеринарне законодавство» здійснюється у формі поточного, модульного (рубіжного) та підсумкового контролів, які передбачені «Положенням про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року.

Якість засвоєння змісту навчальної дисципліни (незалежно від форми контролю) в Університеті оцінюється за 100-бальною шкалою з наступним переведенням у національну шкалу (чотирибальну – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» чи вербальну – «зараховано», «незараховано») та шкалу ЄКТС згідно з таблицею 2.

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ECTS	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно	не зараховано
1-34	F		

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і критерії оцінювання наведена в таблиці 3.

Поточний контроль – це оцінка роботи здобувачів вищої освіти за всіма видами аудиторної занять (лекції, лабораторно-практичні заняття) та самостійної роботи, яка відображає навчальні досягнення здобувачів в освоєнні програмного матеріалу дисципліни. Форму проведення поточного контролю під час навчальних занять визначає викладач.

Модульний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється для перевірки рівня засвоєння навчального матеріалу в кінці кожного навчального модуля (змістовного). Основні завдання модульного контролю полягають у підвищенні мотивації здобувачів вищої освіти до опанування навчального матеріалу, активізації спільної систематичної роботи викладачів і здобувачів вищої освіти упродовж семестру, а також в удосконаленні рівня організації освітнього процесу в Університеті.

Змістовний модуль (модуль) - запланована сукупність тем, що реалізується відповідними формами навчального процесу та підлягає модульному контролю. Модульний контроль проводиться за розкладом аудиторних занять у формі за рішенням кафедри. До модульного контролю допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали індивідуальний навчальний план, тобто передбачені в конкретному змістовому модулі всі види навчальної роботи. Бал за модуль розраховується з урахуванням балів за поточний контроль і модульну контрольну роботу. Оцінювання поточного та модульного контролів здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у національну шкалу та шкалу ECTS (табл.2).

Здобувач вищої освіти, який не брав участь у виконанні всіх видів робіт, передбачених робочою програмою або не склав модульний контроль, має право на його відпрацювання, відповідно до графіку відпрацювань, затвердженого кафедрою інфекційної патології, біобезпеки та ветеринарно-санітарного інспектування ім. проф. В. Я. Атамася.

З метою підвищення мотивації до систематичної активної роботи протягом усього періоду навчання за відповідним освітнім рівнем вищої освіти, переорієнтацію їхніх цілей з отримання позитивної оцінки на формування стійких знань, умінь та навичок; систематизації знань та активне їх засвоєння упродовж навчального року; подолання елементів суб'єктивізму під час оцінювання знань в Університеті передбачена накопичувальна система оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Розрахунок балів за поточний контроль та заохочувальні види робіт визначаються кафедрою та робочою програмою.

За накопичувальною системою підсумкова оцінка в балах з освітнього компонента розраховується як сума балів отриманих здобувачем вищої освіти за змістові модулі, відвідування на заняттях та за додаткові види робіт з компонента (активна участь в роботі наукового гуртка кафедри, підготовка реферату і виступ з ним на семінарі, конференції і т.і., доповідь на науковій олімпіаді, підготовка наукової студентській конференції, призове місце в публікації, виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри тощо) (табл. 4.).

Таблиця 3

Таблиця відповідності результатів контролю знань за різними шкалами і

критерії оцінювання

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою	
					екзамен	Залік
1	2	3	4	5	6	7
90 - 100	A	відмінно	Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	дуже добре	Здобувач вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних	Достатній (конструктивно-варіативний)	Добре	

			ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна			
74 - 81	C	добре	Здобувач вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок			
64 - 73	D	задовільно	Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	Задовільно	
60 - 63	E	достатньо	Здобувач володіє навчальним			

			матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивном у рівні			
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно	не зараховано
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів			

Підсумковий контроль – інтегроване оцінювання результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах за національною шкалою і шкалою ЄКТС, яке включає семестровий контроль та атестацію здобувача.

Таблиця 4

Оцінювання освітнього компонента

Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)	Бал за відвідування (всього 0-5)	Бал заохочувальний (всього – 0-5)
Змістовний модуль 1	0-10% пропусків – 5-4 бали	доповідь на науковій студентській конференції
	10%-20% пропусків – 4-3 бали	активна участь у науковій роботі кафедри
	20%-30% пропусків – 3-2 бали	підготовка реферату і виступ з ним на занятті, конференції і т.п.
	30%-40% пропусків – 2-1 бали	призове місце в олімпіаді
	40%-50% пропусків – 1 бал	підготовка наукової публікації

	більше 50% пропусків – 0 балів	виконання індивідуального завдання, участь у вдосконаленні навчально-методичної бази кафедри
--	--------------------------------	--

- Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу освітнього компонента становить 100 балів (табл.5):
- - модульний контроль – до 90 балів,
- - бал за відвідування на заняттях – до 5 балів,
- - бал за додаткові види робіт з вивчення освітнього компонента до 5 балів.

Таблиця 5

Оцінювання освітнього компонента (від 0 до 100 балів)

Поточне оцінювання та самостійна робота													Сума	
Бал за модулі (змістовні модулі) (всього 0-90)												Бал за відвідування (всього 0-5)		Бал заохочуваль ний (всього - 5)
Змістовний модуль 1 (ЗМ1)						Змістовний модуль 2 (ЗМ2)						0-5	0-5	100
Поточний контроль - 45						Поточний контроль - 45								
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T1	T2	T3	T4	T5	T6			
2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	2	2	2	2			
T7	T8	T9	T10	T11	T12	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	2	2	2	2			
T13	T14	T15	T16	T17	T18	T13	T14	T15	T16	T17	T18			
2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	2	2	2	2			
						T19	T20	T21	T22					
						2	2	2	3					
Модульний контроль - 45						Модульний контроль - 45								
БЗМ = (ЗМ1 + ЗМ2) : 2														

* T1, T2, T3.....- теми змістовного модуля

Відповідно до «Положення про систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти в Одеському державному аграрному університеті» (нова редакція), затвердженим наказом ректора ОДАУ № 106-заг від 30 квітня 2025 року здобувач вищої освіти має право на автоматичне зарахування відповідних балів за освітній компонент, підвищити оцінку з освітнього компонента, право на перескладання підсумкового контролю з освітнього компонента.

У випадках конфліктної ситуації за мотивованою заявою здобувача вищої освіти чи викладача, деканом факультету створюється комісія для приймання підсумкового контролю, до якої входять завідувач кафедри (провідний викладач) і викладачі відповідної кафедри, представники Деканату та органу студентського самоврядування.

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчально-методичний комплекс з освітнього компонента (методичні

рекомендації щодо проведення практичних занять, засобів для проведення поточного й підсумкового контролю: контрольних завдань до практичних занять, завдань модульного контролю для перевірки засвоєння здобувачами навчального матеріалу; методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни).

1. Робоча програма освітнього компонента.
2. Силабус освітнього компонента.
3. Презентації лекцій в системі Moodle.
4. Тестові завдання з освітнього компонента «Національне та міжнародне законодавство».
5. Завдання для підсумкового контролю знань.

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96- ВР // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 1996. № 30. Ст. 141.
2. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 р. № 2297-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2010. № 34. Ст. 481.
3. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13 січня 2011 р. № 2939-VI // Відомості Верховної Ради України (ВВР). 2011. № 32. Ст. 314.
4. Про підписання Угоди між Урядом України і Урядом Румунії про співробітництво в галузі карантину і захисту рослин та ветеринарної медицини: постанова Кабінету Міністрів України від 28 червня 1995 р. № 468 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>.
5. Угода між Урядом України та Урядом Чеської Республіки про співробітництво в галузі ветеринарної медицини від 28 січня 1997 р. // Офіційний вісник України. 1997. № 7. Ст. 434. 32.
6. Про затвердження Положення про Державний науково-дослідний контрольний інститут ветеринарних препаратів та кормових добавок та Положення про Національний центр штамів мікроорганізмів і порядок депонування штамів мікроорганізмів: постанова Кабінету Міністрів України від 7 травня 1998 р. № 637 // Електронний ресурс. [Режим доступу]: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/637-98-%D0%BF/card6#Public>.
7. Про затвердження Положення про підрозділи ветеринарної міліції з проведення карантинних ветеринарних заходів: постанова Кабінету Міністрів України від 29 березня 2002 р. № 395 // Офіційний вісник України. 2002. № 14. Ст. 724.
8. Про затвердження Угоди між Урядом України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі ветеринарної медицини: постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2002 р. № 1786 // Офіційний вісник України. 2002. № 47. Ст. 2162.
9. Питання Національної комісії України з Кодексу аліментаріус: постанова Кабінету Міністрів України від 3 липня 2006 р. № 903 // Офіційний вісник України. 2006. № 27. Ст. 1944.

10. Про затвердження переліку особливо небезпечних (карантинних) хвороб тварин: постанова Кабінету Міністрів України від 8 серпня 2007 р. № 1006 // Офіційний вісник України. 2007. № 59. Ст. 2347.

11. Про затвердження положень про державну реєстрацію ветеринарних препаратів, кормових добавок, преміксів та готових кормів: постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 р. № 1349 // Офіційний вісник України. 2007. № 89. Ст. 3273.

12. Про затвердження Положення про Державну надзвичайну протиепізоотичну комісію при Кабінеті Міністрів України та типових положень про місцеві державні надзвичайні протиепізоотичні комісії: постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2007 р. № 1350 // Офіційний вісник України. 2007. № 89. Ст. 3274.

13. Про затвердження Типового положення про регіональну службу державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті: постанова Кабінету Міністрів України від 23 липня 2009 р. № 801 // Офіційний вісник України. 2009. № 58. Ст. 2039.

14. Про затвердження Правил транспортування тварин: постанова Кабінету Міністрів України від 16 листопада 2011 р. № 1402 // Офіційний вісник України. 2012. № 24. Ст. 294.

15. Деякі питання надання послуг Державною ветеринарною та фітосанітарною службою, органами та установами, що належать до сфери її управління: постанова Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2011 р. № 1348 // Офіційний вісник України. 2011. № 101. Ст. 3705.

16. Про затвердження Порядку відшкодування майнової шкоди (збитків), завданої особам внаслідок запровадження карантину (карантинних обмежень) тварин або у зв'язку з проведенням процедур і робіт щодо ліквідації особливо небезпечних (карантинних) хвороб: постанова Кабінету Міністрів України від 31 жовтня 2012 р. № 1003 // Офіційний вісник України. 2012. № 83. Ст. 3358.

17. Про затвердження переліку питань та уніфікованої форми акта перевірки для здійснення планових заходів державного нагляду (контролю) у галузі мисливського господарства та полювання: постанова Кабінету Міністрів України від 5 листопада 2012 р. № 678 // Офіційний вісник України. 2013. № 68. Ст. 2520.

18. Питання запобігання та виявлення корупції: постанова Кабінету Міністрів України від 4 вересня 2013 р. № 706 // Офіційний вісник України. 2013. № 76. Ст. 2826.

19. Про затвердження Порядку видачі ветеринарних документів: постанова Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2013 р. № 857 // Офіційний вісник України. 2013. № 92. Ст. 3401.

20. Угода між Міністерством сільського господарства та продовольства України та Міністерством сільського господарства, природного контролю та рибальства Королівства Нідерландів про співробітництво в галузі ветеринарії від 5 серпня 1993 р. // Офіційний вісник України. 2005. № 29. Ст. 1752.

21. Угода між Міністерством аграрної політики України та Федеральним

міністерством з питань захисту прав споживачів, продовольства та сільського господарства Федеративної Республіки Німеччина про співробітництво в галузі 20 ветеринарії від 20 лютого 2004 р. // Офіційний вісник України. 2004. № 18. Ст. 1308.

22. Угода між Міністерством аграрної політики України і Міністерством продовольства і сільського господарства Монголії в галузі ветеринарії від 13 квітня 2005 р. // Офіційний вісник України. 2005. № 27. Ст. 1604.

23. Про затвердження Положення про правила проведення полювань, поводження із зброєю та порядок видачі ліцензій на добування мисливських тварин: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 17 жовтня 2011 р. № 549, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 19 жовтня 2011 р. за № 1211/19949 // Офіційний вісник України. 2011. № 82. Ст. 3008.

24. Про затвердження Положення про Єдиний державний реєстр тварин: наказ Міністерства аграрної політики України від 25 вересня 2012 р. № 578, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 10 жовтня 2012 р. за № 1713/22025 // Офіційний вісник України. 2012. № 79. Ст. 3217.

25. Про затвердження Вимог щодо розробки, впровадження та застосування постійно діючих процедур, заснованих на принципах Системи управління безпечністю харчових продуктів (НАССР): наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 1 жовтня 2012 р. № 590, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 9 жовтня 2012 р. за № 1704/22016 // Офіційний вісник України. 2012. № 81. Ст. 3290.

26. Про затвердження Порядку оформлення Головним державним фітосанітарним інспектором України, головними державними фітосанітарними інспекторами в Автономній Республіці Крим, місті Києві, областях, їх заступниками та державними фітосанітарними інспекторами матеріалів про адміністративні правопорушення: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 6 вересня 2013 р. № 534, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2013 р. за № 1657/24189 // Офіційний вісник України. 2013. № 78. Ст. 2908.

27. Про затвердження Інструкції щодо профілактики та боротьби з африканською чумою свиней: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 5 березня 2014 р. № 81, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 21 березня 2014 р. за № 363/25140 // Офіційний вісник України. 2014. № 28. Ст. 798.

28. Про визнання еквівалентності системи контролю виробництва та обігу продукції та сировини тваринного походження Європейського Союзу: наказ Міністерства аграрної політики та продовольства України від 1 квітня 2014 р. № 118, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 16 квітня 2014 р. за № 431/25208 // Офіційний вісник України. 2014. № 34. Ст. 920.

29. Перелік робіт з підвищеною небезпекою: наказ Державного комітету України з нагляду за охороною праці від 26 січня 2005 р. № 15, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 15 лютого 2005 р. за № 232/10512 // Офіційний вісник України. 2005. № 8. Ст. 455.

27. Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з ветеринарної практики: наказ Державного комітету України з питань регуляторної політики та підприємництва, Міністерства аграрної політики України від 2 липня

2001 р. № 94/186, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 17 липня 2001 р. за № 599/5790 // Офіційний вісник України. 2001. № 29. Ст. 1335.

28. Про затвердження Правил транспортування та зберігання ветеринарних препаратів, субстанцій, готових кормів, кормових добавок та засобів ветеринарної медицини у ветеринарних аптеках, їх структурних підрозділах, на базах, складах тощо: наказ Державного департаменту ветеринарної медицини від 13 серпня 2002 р. № 44 // Офіційний вісник України. 2002. № 36. Ст. 1717.

29. Про затвердження Порядку контролю за додержанням Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з ветеринарної практики: наказ Держкомітету з питань регуляторної політики та підприємництва, Мінагрополітики України від 15 грудня 2003 р. № 133/445, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 30 грудня 2003 р. за № 1261/8582 // Офіційний вісник України. 2004. № 2. Т. 1. Ст. 66.

30. Про затвердження Положення про спеціалізовану державну лабораторію ветеринарної медицини з хвороб риб та інших гідробіонтів: наказ Державного департаменту ветеринарної медицини від 4 червня 2004 р. № 67, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 18 червня 2004 р. за № 744/9343 // Офіційний вісник України. 2004. № 25. Ст. 1661.

31. Про затвердження Ветеринарних вимог щодо імпорту в Україну об'єктів державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду: наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики України від 14 червня 2004 р. № 71, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 червня 2004 р. за № 768/9367 // Офіційний вісник України. 2004. № 27. Т. 2. Ст. 1817.

32. Про затвердження Порядку проведення атестації відділів біологічного контролю підприємств-виробників ветеринарних імунобіологічних препаратів та Порядку проведення атестації виробництв ветеринарних імунобіологічних препаратів: наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики України від 10 березня 2005 р. № 21, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 29 квітня 2005 р. за № 458/10738 // Офіційний вісник України. 2005. № 18. Ст. 973.

33. Про затвердження Положення про Державний науково-дослідний інститут з лабораторної діагностики та ветеринарно-санітарної експертизи та Положення про регіональну державну лабораторію ветеринарної медицини: наказ Державного департаменту ветеринарної медицини від 11 червня 2007 р. № 63, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 23 серпня 2007 р. за № 976/14243 // Офіційний вісник України. 2007. № 65. Ст. 2522.

34. Про затвердження стандартів надання адміністративних послуг: наказ Державного комітету ветеринарної медицини від 20 грудня 2010 р. № 562 [Електронний ресурс]. Режим доступу:

http://poltavalab.at.ua/index/administrativni_poslugi/0-48

35. Розміри плати за послуги, які надаються регіональними службами державного ветеринарно-санітарного контролю та нагляду на державному кордоні та транспорті і установами, що належать до сфери управління Державної ветеринарної та іто санітарної служби, з питань ветеринарної медицини: наказ Державного департаменту ветеринарної медицини Мінагрополітики України від 13 лютого 2013 р.

№ 96, зареєстрований в Міністерстві юстиції України 7 березня 2013 р. за № 381/22913 // Офіційний вісник України. 2013. № 21.

Навчальні посібники та підручники:

1. Аграрне право України: Підручник. / за ред.. В. З. Янчука. 2-е вид., перероб. та допов. Київ : Юрінком Інтер, 2000. 720 с.
2. Синьківський М. П. Правове регулювання ветеринарної справи в Україні : Навч. посібник для вузів; За ред. В.З. Янчука. Київ : Юрінком Інтер, 2002. 224 с.
3. Аграрне право України : підручник / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк [та ед.]; за заг. ед.. В.М. Єрмоленка. Київ : Юрінком Інтер, 2010. 608 с.
4. Аграрне право (оглядові лекції, нормативно-правові акти): навчальний посібник / А. М. Статівка, В. Ю. Уркевич. Харків : Юрайт, 2014. 352 с.

Навчально-наукова література:

1. Вербицький П. І. Історія ветеринарної медицини України / П. І. Вербицький, П. П. Достоевський, С. К. Рудик. Київ : Ветінформ, 2002. 384 с.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт «Міжнародного епізоотичного бюро». www.oie.int
2. Офіційний веб-портал Верховної Ради України <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>
3. Веб-портал органів виконавчої влади України www.kmu.gov.ua
4. Сайт Центру політико-правових реформ www.pravo.org.ua
5. Офіційне інтернет-представництво Президента України www.president.gov.ua
6. Єдиний державний реєстр судових рішень <http://www.reyestr.court.gov.ua/>
7. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
8. Сайт Національної парламентської бібліотеки України <http://nplu.org/>
9. Сайт Державної науково-технічної бібліотеки України <http://www.gntb.gov.ua/ua>